

MATBU MİZAHÎ DESTANLAR

Dr. Doğan KAYA*

Edebiyatımızda destan denilince iki kavram akla gelmektedir.

Birincisi milletin bütün fertlerini ilgilendiren macera, kahramanlık ve olayları konu edinen millî destanlar; ikincisi de düşünce, durum, kanaat ve inancın ele alındığı ve âşıklar tarafından manzumeleştirilmiş şiir şekli.

Bizim bu çalışmada tanıtmaya çalışacağımız destanlar ikincisine örnek teşkil etmektedir. Bu tip destanlar hacim itibariyle en az 3 dörtlük, en fazla 150-160 dörtlük kadar olabilir. Söz gelişi, Âşık Talibî Coşkun'un döner ayakla söylediği 160 dörtlük hacminde *Dolaştı Dünyayı Aldı Diline* adlı bir seyahat destanı vardır. Destanlar, bir bakıma divan şiirinde kasidenin karşılığı olarak nitelendirilebilir.

Destanlar koşma kafiye düzenindedir, ancak bekçi destanlarında olduğu gibi mani tipinde destanlar da yok değildir. Genellikle 11 heceli olmakla birlikte 8 hatta 7 heceli destanlar da vardır.

Destanda anlatım, hikâye etme esasına dayanır. Bir bakıma didaktik şiir mahiyetindedir. Bir olayın anlatılması asıl gaye olduğundan duygusal öğelere pek rastlanmaz. Zaman zaman güzel yahut tabiat tasvirlerinde bu yola başvurulur.

Hemen hemen her konu, destanın kapsamına girer. Bu çerçevede aç gözlü, aile, atasözü, avcılık, ayran, bekçi, bereket, borçlu, depres, dolandırıcı, dul avrat, esnaf ve meslek, eşkiya, evli-bekâr, fakirlik, gelin-kaynana, gurbet, güldürücü, güreş, güzeller, hapishane, hayvan, ırklar, ihtiyarlık, iki evli, ilaç, karı-koca, kılıbık, kıtlık-kuraklık, mevsim, meyve, millî, mirasyedi, otlakçı, öğüt, palavra, peygamber, salgın hastalık, savaş, sel, seyahat, siyasî, şifalı bitkiler, şikâyet, uğur-uğursuzluk, ünlü kişiler, ters öğüt, yalancı, yangın, yaşlılık, yatırımlar, yemek, yer-gök, yergi-taşlama-eleştirme, yöre-belde, züğürtlük destanları ile elifnameler, şairnameler ve yaşnameler söz konusu edilebilir.

Destanlar bir olay anlatmakla beraber, gerçeği tamamıyla anlatıyor denilemez. Şair, kendi muhayyilesinden ifadeler katarak destanı ahenkli ve kalıcı bir hale getirir. Fakat hastalık destanlarında olduğu gibi bazı destanlarda da olayların olduğu yansıtıldığı görülür. Halk destanları XIX. yüzyıldan itibaren muhtelif ebattaki kâğıtlara yazılmış ve satılmaya başlanmıştır. XX. yüzyılın ortalarından itibaren de A4 kâğıdı büyüklüğündeki kâğıtlara basılmıştır. Destanlar özel bir ezgi ile okunur. İhtiva ettiği nokteleri yansıtmayı, bir bakıma buna bağlıdır.

* Yayımlandığı yer: *Harid Fedai Armağanı*, Rize, 2013, s. 289-310.

Bu makalemizde söz konusu destanlardan taşbaskı tekniğiyle basılmış dört mizahi destanı tanıtmaya çalışacağız. Destanların dördü de özel arşivimizde bulunmaktadır. Bu destanların adları ve özellikleri şöyledir:

Kocakarılarn Destânı: Elimizde farklı tarihlerde basılmış iki örnek bulunmaktadır. Biri 20 X 34,5 cm., diğeri de 14 X 57,5 cm. boyutundadır. Toplam 28 dörtlük olup hecenin on bir ölçüsüyle söylenmiştir. İrfan adında bir halk şairi tarafından söylenmiştir. Şiir teknik yönden zayıftır. Gerek ölçü gerekse kafiye ve redif yönünden başarı sağlanamamıştır. Destanda kocakarılar vasıflandırılırken fizikî ve ruhî yönden eleştirilmiş; kimi zaman hakarete varan ifadeler kullanılmıştır. Destanda dörtlükler üç sütun olarak sıralanmış ve her dörtlüğün sağ üst köşesine dörtlük numarası kaydedilmiştir. Gerek baskı gerekse muhteva yönüne bakıldığında destanın XIX. Asrın son çeyreğinde yazıldığını ifade edebiliriz.

Karı-Koca Kavgası Destânı: Destanın şairi belli değildir. Boyutları 20,5 X 43,5 cm.'dir. Şiir on beş hecelidir. Bazı dizelerde 8+7 esasına uyulmakla beraber duraksız olan hece sayısı çoktur. Dörtlükler üç sütun olarak kaydedilmiştir. Destanın toplam dörtlük sayısı 28'dir. Destanın sonunda "Sene 1299 Fiyatı para 40" ibaresi yazılıdır. Bu duruma göre destanın 1883'te 40 paradan yani 1 kuruştan satıldığı anlaşılmaktadır. Destanda karı-koca arasındaki geçimsizlik ve buna bağlı olarak eşlerin birbirine söylediği hakaretler konu edilmiştir.

Kadınların Dili Belası Destânı: Toplam 30 dörtlük olan ve Fehim adlı bir şair tarafından söylenmiş olan bu destan 26,5 X 35,5 m. boyutundadır. Şiir on bir hecelidir ve teknik yönden fazla başarılı değildir. Son dörtlükte geçen "Sene bin iki yüz toksan sekizde" ifadesinden destanın 1882'de söylendiği anlaşılmaktadır. Destanda kadınlar bir erkeğin nazarında değerlendirilmiş ve onların hep olumsuz yönleri ön plana çıkarılmıştır.

Güzel ile Çirkinlerin Destânı: Destan Fıtnat adında bir kadın şair tarafından yazılmıştır. Boyutları; 20 X 35 cm.'dir. On bir hecelidir. Diğer destanlara göre teknik yönden daha başarılıdır. Güzeller ve çirkinler bir kadının gözüyle ele alınmıştır. Destanda yer yer hakarete varan ifadeler bulunmaktadır. Destanın basıldığı yıl olarak herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Ancak biz baskı tekniği ve muhteva yönünden bu destanın da diğerleri gibi XIX. Yüzyılın son çeyreğinde basıldığını söyleyebiliriz.

KOCAKARILARIN DESTÂNI

1

Yapdım kocakarlara bir güzel destân
Gülmeden bayılsun okıyan insan
Aferin disünler bana her zaman

Muřmula suratlı kocakarılar

2

Enfiyem bitdi deyü hergün söylenür
Çaresizdir dimedi daim dinlenür
Tutmaz makinesi turmaz söylenür
Kazgan kulbı kaşlı kocakarılar

3

Ne kadar ignesi varsa başına dizer
Her ahşam her sabah kendini bezer
Kırıda kırıda çarşuda gezer
Karın burundısı kocakarılar

4

Kocakarıların burnına kandil takmalı
Geçüp karşusından yere bakmalı
Bazı kocakarıyı ateşe yakmalı
Yer elması çeneli kocakarılar

5

At nalına benzer benleri vardır
Nuri'yi yollar da enfiye aldır
Misafir geliyor oturağı kaldır
Cehennem zebanisi kocakarılar

6

Her ne görse ev içinde bulařır
Çocuklarla ahşam sabah dalaşır
Kimse sözünü dinlemez kıcını kaşır
Burnından solıyan kocakarılar

7

Ellerinin tamarları çıkmışdır
Canını çıkmasına pek az kalmışdır
Gözleri külhan penceresine dönmiřdir
Avanaklar kethüdası kocakarılar

8

Kalmamış dişleri bazılarının
Hâlâ potin giyme de sevdası anın
Nene elvirmeyor koca mest senin
Karga burınlı kocakarılar

9

Kocakarılar bozayı pek çok severler
Küçükden berüdür alışdım dirler
İçince kenefe hem bez çözerler
Makinesi bozulmuş kocakarılar

10

Yüz yiğirmi yaşına gelmiş hâlâ yuyakor
Aynaya bakarak kendin beğenür
Ne güzeldim evvel diye söylenür
Güzellik delisi kocakarılar

11

Bu destanı kocakarılar işidir
Hangi münasebetsiz bunu yapmış dir
Hepsinin yukarıdan aşağı yüreği erir
Kara konculus gibi kocakarılar

12

Bazıların burma bıyıkları var
Her sabah her ahşam tarakla tarar
Bazısı da aksine yüzün yolar
Cağonoz suratlu kocakarılar

13

Bazısı sokakdan eve tar düşer
Bazısı yedişdiremez sokakda işer
Bazısı inkıbâz olup küb gibi şişer
Kepsurus suratlı kocakarılar

14

Gice çubuk kisesiyle yanında
Kat kat yüzünün katmer vardır alnında
Mutlak üç tob şal bulunır belinde
Altun babası olan kocakarılar

15

Sokakda tonuna bazı kaçırır
Salya sümük birbirine karışır
Ne kadar parası varsa üstünde taşır
Mıh sıçdı oğlu kocakarılar

16.Oturak burnının dibinde turur
Her nefes her saat fıs fıs osurur
Burnında gözlik hikâye okur
Ağız turmaz zevzek kocakarılar

17
Torunlarını bir iki önüne katar
İplik iğne almaya çarşuya gider
Çarşuyu bulamaz herkese sorar
Akılları tağılmış kocakarılar

18
Elinde bir değnek ayağında papuç
Herkese kabahat bulur her şeye bir suç
Bazısı namaz kılmaz tutamaz oruç
Yüz yıllık küflenmiş kocakarılar

19
Arkasında yeldirme elinde fener
Ahşam ezanından evvel komşuya tamlar
Çoluk [çocuk] koşar elini öper
Çok yaşa kızım diyen kocakarılar

20
Suratına bakanın işi rast gitmez
Üç gün söylemeler sözleri bitmez
Tokmak ursalar ağız kapanmaz
Lakırdı makinesi kocakarılar

21
Daim geçirir her nerede olursa
Merakım kalkdı dir bir kimse sorsa
Uyanması zor olur eğer uyursa
Zibidi kıyafetli kocakarılar

22
Ahşamdan uyhusı gelür uyuklar
Sabahleyin sekizde zırpadek kalkar
Latilh-lokum olsa deyü sayıklar
Boğazını düşünen kocakarılar

23

Benim bir kadınım var idi amma
Horozsüz şehre kadar gitse de hâlâ
Bunamış avanak hem de budala
Mantin ferace giyen kocakarılar

24

Elli beş kocadan boşanmış kalmış
Erkeklerden zavallı cigeri yanmış
Pek çok şeyler görmüş artuk uslanmış
Erkeklerin artığı kocakarılar

25

Bazıları gelinini kıskanur
Kendini gelinden güzeldir sanur
Herkes bakar sorsa eğlenür
Pişmiş kafaya benzeyen kocakarılar

26

Tandır başında kışın oturur
Başına toplananlara hikâye okur
Tuhaf tuhaf şeyler söyler güldirir
Dal gibi iki kat kocakarılar

27

Beli bükülmüş iki kat olmuş
Boynu enginarın sapına dönmiş
Burnu çenesinden aşağı sarkmış
Suratı ekşimiş kocakarılar

28

Bin ikiyüz toksan tokuz yılında
Gezsün İRFAN destan herkes elinde
Söylensün sözlerim âlem dilinde
Vapur düdüğü sesli kocakarılar

KARI-KOCA KAVGASI DESTÂNI

1 Herif

Ey kadın koyma didim gel yemege hiç büberi
Daha tablada iken burnıma geldi haberi
Yellerim kalkdı bana var büberin zararı
Ne lâf anlarsın a hatun ne belasın a karı

2 Karı

Ey herif tur bakalım şimdi daha geldin eve
Hep homurdanmada söylenmedesin aynı deve
Seni bu dille aceb kangı kadın gele seve
Ne suratsız ne nuhuset budalasın a herif

3 Herif

Evde turamazsın heman komşuya taşınmakdan
Uyuza döndi yüzün durma ha kaşınmakdan
Başka çare bana yok sen ile ayrılmakdan
Eski çarşafı heman komşuları gezme karı

4 Karı

Gevrek al komşuda var loğusa efendi zira
Öyle boş boş gidilür mi azacık iyle hayâ
Süreyor cümle cihân halkı heman zevk u sefa
Ne bu senden çekilen artı meşakkat a herif

5 Herif

Loğsa moğsa tanımam kimesneye gevrek alamam
Paraları virerek başımı derde salamam
Sonradan beş para evde efendim kalamam
Kimesnenin halini bilemez cadalozsın a karı

6 Karı

Bak bu perşenbe düğün var bitişik komşuda
Mantin esvabla fotin olmalıdır hep moda
Hepsinin güzeli var almalıyız çarşuda
Ne tamakâr suratsız ne hasissin a herif

7 Herif

A karı ahşama ekmek parası olsa bana
Oynarım çar-belalarla ne diyorsın hâlâ
Daha dün yaptın o mantinleri geyin alâ
Hâlden anlar biri gelsün ne sefihsin a karı

8 Karı

Oh kuzum onları tam dört kere giydim idi ben
Artı bir daha geyer misin eğer ölsen sen
Gayrı çarşuya yarın gitmeliyiz pek erken
Yohsa vir hakkımı çöz bağımı turmam a herif

9 Herif

Bak řu mıymıntıya turmuş bana kem küm eyler
Kendine düşmeyecek bir nice laflar söyler
Nene lazım sana mantın gibi bokdan şeyler
Tur otur yohsa sopa değneği yersin a karı

10 Karı

Her ne ister ise gönlüm alacaksın elbet
Her sabah süt ile her hafta güzelce bir et
Bir güzel şemsiye hem de kadife bir de ceket
Nene yohsa çekeyim kahrını her gün a herif

11 Herif

Koymadın evde leğen tepsi sahan gitdi bütün
Yine vır vır başımın etin yersin her gün
Olmadım ya sana üftade veyahud meftun
Kepsurus çehreli tenbel o nakıs a karı

12 Karı

Gençliğim var efendim kime varsam varamam
Hepsi yalvara gelürler giderek de aramam
Sana bir söz ki fotinsiz çaketsiz turamam
Almalı çaresi yokdur bana hepsin a herif

13 Herif

Bak bana öyle benim han ile dükkânım yok
Sana koca çok ise bana da sultanım çok
Var heman burnını her nereye istersen sok
Başının çare git ara haydi a karı

14 Karı

Şimdiden tezcesi yok hakkımı vir kim gideyim
Bak sana karşı ne nisbet ne onurlar ideyim
Başına derdler açayım sana gör kim n'ideyim
Sen de benden eyüsin bul da göreyim a herif

15 Herif

Ha ha ha çok ne kadar sen gibi süpründiler
Beni her hangi kadın görse aman dir ister
Kangı erkek acaba sen gibi murdarı sever
Haydi çık şimdi gözüm görmeye seni a karı

16 Karı

Yatsularda evde bir kıyye balıkla ekmek
Getürürsin çamurın üstüne hem de sürerek
Okkalarla içerek serhoş olup düşerek
Bir de turmuş kokorozlanmadasın a herif

17 Herif

İçerim de gezerim de sana lâzım mı bu
Sen evin topla otaları süpür toldur su
Gel karşıma bana her nesneyi yerli yerde ko
Üstüne düşmeyecek şeyi düşünme a karı

18 Karı

Karnı burnında gebeyim bana lazımdır ebe
Göksu vakti geliyor tutmalısınız araba
Gelemem öylece kantinler ile ben tolaba
Hepsini almalısın yapmalısın sen a herif

19 Herif

Bir yüzini yıka bu sendeki tenbellik ne
Söylerim yaptığın cümlesinin nenene
Bu edalar bu cefalar acaba söyle nene
Bana itdiklerini sonra çekersin a karı

20 Karı

Gönlüm ister gideyim her gece komşu hanıma
Otura otura evde yeter oldu canıma
Böyle böyle gireceksin a nuhuset kanıma
Artık canım azad olsun yakamı ko a herif

21 Herif

Hiç kenef ibriğinin içine koymazsın su
Gündüz ahşamlara dek gez gicelerde uyhu
Artı ayı sureti menhus ne tenbellik bu
Yüri var eski papuç istediğin yere a karı

22 Karı

Komşu yok akçadiş yok dahi esvab yokdur
Böyle dırdır ile vır vır ise her dem çokdur
Sade bir laf ile zır zır ile karnım tokdur
Çekemem artık bırak kahrını bir dem herif

23 Herif

Sade hamam için aldın otuzu dün benden

Ne bu çekdiklerim artık ben senden
Başına çarşafı ur komşuyu gez erkenden
Bana böyle karı lazım değil asla a karı

24 Karı
Bir suratla gelür ahşam evde turmaz söyler
Sade söylense ne alâ bir de alâca döğer
Bak yakında öcümü alır isem ben de eğer
Bana tu diye âlem tüküreler a herif

25 Herif
Bak bana tut dilini sonra sopayı yersin
Bu güriřtileri her sabah u mesa eylersin
Kocana karşı niçün olmayacak şey söylersin
Postını sonra senin şimdi yüzerim a karı

26 Karı
Karı döğmek sana pek çokça kolay mı a beğim
Urma tur vay gözüm eyvah başım ah küreğim
Ne urursın beni zan itme efendi eşeğim
Kolların kopsun ilahi uramaz ol a herif

27 Herif
Gayrı sus ya canını şimdi çıkarıram serem ha
Komşulardan a kadın gel azıcık iyle hayâ
Avanaksın ne utanmaz budalasın budala
Ne lâf anlar ne söz anlar ne belâsın a karı

28 Karı
Söyledim destanı herkes okusun eğlensün
Dinleyen destanımı kahkahalar ile gülüşsün
Âlemin gözleri bir böylece destan görsün
Ne uyuzsın ne kokozsın ne bir cicozsun a herif

Sene 1299

Fiyatı para 40

KADINLARIN DİLİ BELASI DESTÂNI

1
Başladım destana bir garib ahval
Ferace mantinden olmalı herhal
Alâ sı ednası hep buna misal

Dış ı güzel iç i mundar kadınlar

2

Baş da yaş mak ç arş u pazar ört üs ü
Erkek giysisine dikdiler gözi
Herifin aldı ğ ı bayramlık fesi
Kapudan çıkınca satan kadınlar

3

Hırka eskisinden semer kıcında
..... kalmadı minder içinde
Ç ırıl çıplak gezer don yok piçinde
Bu ahlâkda olan alçak kadınlar

4

Gümrük malı moda çanta elinde
Guruş lık lasdikli kemer belinde
Tencere mangalda kedi eğlenende
Azup zokaklarda gezen kadınlar

5

Samsun kelbi gibi kıvırcık saçlar
Verem hor vaz u ş imdiki baş lar
Saat birde gelür yer haviçlar
Cuma pazar seyir gezen kadınlar

6

Erkeklerin iş i kaldı Mevlâ'ya
Ahu figanları çıkdı semaya
Düş dü bir sürtükle baş ı belaya
Evde eş ya bırakmayan kadınlar

7

Eskici Yahudi kahvede bekler
Dört buçu ğ a gitdi basma yelekler
Arfaniyle piş en dürlü yemekler
Yapup da Göksu'ya giden kadınlar

8

Fatıma Molla sadıçları öninde
Güve urmuş mavi ihram belinde
Keçi kaburgası piş miş furunda
Satup savup cünbüş eden kadınlar

9

Kaşlarında kazgan kulbı rastıklar
Açık renk fotinler yüz­süz lastikler
Kalaycı körüğü yaşmağı süsler
Yakışur size miskin kadınlar

10

Fotin kunduranın fiyatı belli
Düzgünci karıya oldu borç elli
Sırıkçıdan aldığı çaket fitilli
Varı yoğun bilmez zalim kadınlar

11

Çamaşur leğeni bekler rehinde
Sahan tepsi bırakmadı evinde
Bu rezalet yeter halkın dilinde
Kocaların şaşkın iden kadınlar

12

Kadınlar rezaleti haddenden aşırdı
Erkekler evinin yolunu şaşırdı
Dibi yok zenbilden ekmek taşırdı
Herifi bu hale koyan kadınlar

13

Sağ akçe hisab basma ikiye
Yasdıkları sat da ver dikiciye
Biraz da borç kaldı pinti terziye
Hanesin tam takır iden kadınlar

14

Tavuk kaza bakup kıcını yırtar
Bir hafta pazarda kürkünü satar
Kestane mevsimi bir kayık tutar
Zevk için açlıktan ölen kadınlar

15

Et ekmek birinç yağ dostımız askerler
Hıdmeti başına kedersiz gider
Saye-i devletde saltanat sürer
Rezaletde şeref bulan kadınlar

16

Böyle kadın evi nedir bilür mi
Satdığı eşyalar yerin bulur mı
Öyle evde hiç bereket kalur mı
Kendini bilmeyen sefih kadınlar

17

Dir ki kocam bari asker olaydı
Anam karı evvel bana soraydı
Yakam şu herifden bir kurtulaydı
Ah askerler diyüp yanan kadınlar

18

Cadı bu sümsüye sen verdin beni
Dilerim Mevlâ'dan yok itsin seni
Hortlasın mezarda babam hınzırı
Mahkeme mahkeme gezen kadınlar

19

Durmaz kocasıyla hem gavgâ ider
Herif kundurasız kahveye gider
Süslü fidan gibi güzel askerler
Beni mecnun itdi diyen kadınlar

20

Kadınlar askere şarkı düzmişler
Ucu peşi söylemişler gülmişler
Bu sebebdan ziyanıma düşmüşler
Dilinin belasın bulan kadınlar

21

Herkes kendi hâlin bilse olmaz mı
Erine zulm eden zeval bulmaz mı
Ahvaliniz dilde destân olmaz mı
Kendin alçak iden böyle kadınlar

22

Kocanızda sabr u takat kalmadı
Askerler viresi ekmek almadı
Bakkala kasaba borç yığılmadı
Kılıksız biçimsiz olmuş kadınlar

23

Pamuklu eteklik bak şu mindâra
Çifte çifte piçi besler mindere
Kirli bez entari bozma mustura
Âlemin menfurı olan kadınlar

24

Eldiven şemsiye ister herifden
Ekmeği düşünür aciz bu işden
Sermayesin yedi herif bu kışdan
Bunları düşünmez donsız kadınlar

25

Kirli dokumadan çarşaf başında
Her gün gezer mizevirlik peşinde
Ciğer haşlaması kalmış dışinde
Kapu kapu gezen sümsük kadınlar

26

Her sabah kalkınca komşu dolaşur
Mundarlıkda daim başını kaşır
Hamama gidenin boğçasın taşır
Beslemeden hanım olan kadınlar

27

Asker üstünde şan şöret var
Kolında kurması mum gibi yanar
Rütbe sayesinde itibarı var
Derdinize yanın gidi kadınlar

28

Âlemi düşünme kendine bak sen
Askeri ekmeği gelür erkenden
Kazgan sini gitti imdâd leğenden
Yatak yorgan satup yiye kadınlar

29

Evde yiyecek yok anı düşünmez
Katıksız ekmek yer yemek pişirmez
Evine pislikden asla girilmez
Zokak süpürgesi olan kadınlar

30

Herifden izinsiz satar mangalı

Biçare herif de sorar tellalı
Düşmana düşmesün böyle karılar
Kocaların çıplak koyan kadınlar

31

Yakışur mı kel başa fildişi tarak
Sakın hiç itmeyin sizler de merâk
Kılıksız zibidi kocana bir bak
Askerle uğraşan yıllık kadınlar

32

Sene bin iki yüz toksan sekizde
Asker namın zikr eyleme dilinde
Hicve kağıd kalem FEHİM elinde
Bir işaret bekler heman kadınlar

GÜZEL İLE ÇİRKİNLERİN DESTÂNI

1

Başladım destana bir tuhaf halet
Okuyan çok okur destânı elbet
Çünkü gönline virmez hiç asla sıklet
Sıkılır mı dilber sözi dinleyen

2

Sade dilber değil çirkin de vardır
Aceb kim çirkinde arkadaş yârdır
Çirkinin yüzine bakmak herkese ardır
Onı da öyle yaratmış Hazret-i Yezdan

3

Geçen gün bir çirkin bir güzel gördüm
İkisinin sözine bir kulak virdim
İkisinin sözlerini anladım
Şöyle bir söz eyler idi devrân

4

Önce bir güzeli medh eyleyelim
Sonra da çirkinini vasf eyleyelim
Sonra itdikleri sözi söyleyelim
Güzelde bitmişdi hüsn ile heman

5

Gözleri mahmur idi kaşı hilâldi
Kendüsi ise huri misâldi
Bir kere görse idin ne maldı
Yüzini sanurdın bir mâh-ı tabân

6

Saçı bahtım gibi siyah kabkara
Âşıkları görüp olmuş avare
Vaslına bulmamış kimse bir çare
Cümlesi olmuşlar mahzun perişan

7

Ruhları gül gibi olmuş kıp kızıl
Yaşı ise on üç on dört on beş bil
Âşıkların gönline salmışdır fitil
Zavallılar olmuş suzân u giryân

8

Dişleri incü gibi kirpiği uzun
Eller ufacık kameti mevzun
Her yeri velhasıl muvafık uygun
Yalınız cefası vardı bi-girân

9

Sözi şeker gibi iderdi cilve
Anda bitmiş idi hep bütün işve
Kendini sorarsan gayetle körpe
Bir güzelliğe yokdur hiç ana akran

10

O hüsne bir bakup ol saat bitdim
Ben benden geçerek kendim gayb itdim
Sonra dahi aklımı başıma aldım
Didim yokdur buna bakup da toyan

11

Be bir kere çirkini sorsana bana
Bir çehre virmiş ki Hazret-i Huda
Bir daha bakmadım hiç andan yana
İşi zira rast gitmez yüzine bakan

12

Kepsurveci çehreli tuhaf bir adam
Ağzı kulağına kadar sandım ki yamyam
Eğerçi bir çocuk görseydi ahşam
Bayılır düşer idi kalmazdı dermân

13
Kafası tandır gibi gayet büyükdür
Gözi ise o nisbette kümükdür
Kolları ise aynı kütükdür
Suratında çıkmış otuz beş çiban

14
Çenesi, süzülmiş burnunu aşmış
Kendisi iki kat olmuş eğilmiş
Burnu çenesinden aşağı sarkmış
Vücudunda yokdur bir tamla da kan

15
Boyı gayet uzun sırık gibidir
Ağzını sorar isen yırık gibidir
Sakalı bıyığı kıtık gibidir
Çınar yaprağı gibi eli kocaman

16
Başında kıp kıp var idi bir fes
Borı sesi gibi idi teresdeki ses
Çirkinlikde ana didim sana pes
Sende tekmi olmış çirkinlik heman

17
Arkasında dört kanburu var idi
Anlının ortası gayet tar idi
Körük gibi ağzın açar kapar idi
Gözlerini sarmış idi hep duman

18. Parmakları kırk paralık mum idi
Hem sağır işitmez hem hınhım idi
Hem budala alık hem sersem idi
Önüne komalıdır bir avuç saman

19
Güzel dirdi çirkine ki budala
Ne bu tandır gibi sendeki kafa

Sen bu yüz artı avcunu yala
Bulayım diye gezersin akran

20
Çirkin dir ki benim nem var yüzümde
Bir kusurum yokdur asla sözümde
Para vardır bir arasan tozumda
Beni elbet sever paramı tuyan

21
Biraz terbiye vir burnını düzelt
Sana hiç yakışmamış bu kısa çeket
Koluna takarak bir koca sepet
Gez zokaklarda eyle cevân

22
Çirkin dir güzelliğine ne hâsıl olur
Dört beş yıl geçince hep zail olur
Parası olana herkes mail olur
Akçedir geçtiren insana hep cân

23
Güzel dir ki vardır güzellik bende
Ben akçe bulurum getsem her kande
Senin paran gine kalsun hep sende
Yelpaze kulaklı koca marsuvan

24
Çirkin dir giyerem her gün bir esvab
Kuş tüyi şilteden güzel câme hâb
Yerim ahşam sabah bir ala kebab
Senin gibi degil halim perişan

25
Güzel dir güzellik bana elverir
Param yohsa bir gün elbet hak virir
Kısmetim ne ise elime gelir
Hamd olsun değilim sen gibi nâdân

26
Hak tealâ ezelden tasvir iylemiş
Güzel ile çirkini takdir iylemiş
İtiraz idenleri tekdir iylemiş

Kadirdir her şeye Hazret-i Sübhân

27

Herkes kendi haline razı olmalı
Bu hal ile selâmeti bulmalı
Bir lâf söyleyene dekmik urmalı
İtiraz getirmez Cenâb-ı Yezdan

28

Bin iki yüz toksan tokuz yılında
Tolaşsun destânım herkes elinde
FİTNAT'ın çok şeyler vardır zihninde
Kısmet itsün çıkarsun Yaradan Mennan

قاری قوجا محمد عیسیٰ عثمانی دستاویز		
۱۰	۱۱	۱۲
۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴
۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳
۳۴	۳۵	۳۶
۳۷	۳۸	۳۹
۴۰	۴۱	۴۲
۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸
۴۹	۵۰	۵۱
۵۲	۵۳	۵۴
۵۵	۵۶	۵۷
۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳
۶۴	۶۵	۶۶
۶۷	۶۸	۶۹
۷۰	۷۱	۷۲
۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸
۷۹	۸۰	۸۱
۸۲	۸۳	۸۴
۸۵	۸۶	۸۷
۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳
۹۴	۹۵	۹۶
۹۷	۹۸	۹۹
۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲

Kari Koca Kavgası Destanı 1

۱۰	۱۱	۱۲
۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴
۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳
۳۴	۳۵	۳۶
۳۷	۳۸	۳۹
۴۰	۴۱	۴۲
۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸
۴۹	۵۰	۵۱
۵۲	۵۳	۵۴
۵۵	۵۶	۵۷
۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳
۶۴	۶۵	۶۶
۶۷	۶۸	۶۹
۷۰	۷۱	۷۲
۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸
۷۹	۸۰	۸۱
۸۲	۸۳	۸۴
۸۵	۸۶	۸۷
۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳
۹۴	۹۵	۹۶
۹۷	۹۸	۹۹
۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲

Kari Koca Kavgası Destanı 2

Güzel ile Çirkin Destanı 1

Güzel ile Çirkin Destanı 2